

دین و میہست

بیارگان بارو
لرنی اوز گارتور گه
ادار، اختیار لیدر.
باقلمه ان بازو لر
کیر و قایتار و لمان.
مارق همسز خطلو
قبول اید لمان.
آدرس آماشتر
راغه ۱۲ تین آندر.
آدریس نی آچ
باز ولری او تنو لر.
آدریس سر مقاله لر
درج اید لمان.

ولولا دفع الله الناس بعضهم بعض لهدمت صوامع
وبیع و صلوات و مساجد ذکر فها اسم الله
کثیراً ولينصر الله من ينصره ان الله القوى عزيز

زمان تأسیسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ء سنه سندہ

۳ نجی سنه

هفتہ ۵ بر مرتبہ نشر اولنان دینی، فنی، ادبی و سیاسی ژورنالدر

اورنبرغ ایچو

سنہ لک بھاسی۔ ۳ صوم «تین

یارم سنہ لکی ۱ ۵۰

اوچ آیلغی ۱ ۱۰

چیت شهر لر گه

سنہ لک بھاسی ۴ صوم «تین

یارم سنہ لکی ۲ ۲۰

اوچ آیلغی ۱۰۰

بر آیلغی ۵۰

چیت مملکت لر گه

سنہ لک بھاسی ۶ صوم «تین

یارم سنہ لکی ۳ ۲۰

اوچ آیلغی ۲۰

اورنبرغ ژورنال «دین

و معیشت» تلیفون نوہر ۲۸۹

بڑہ ملاں
۱۲ تین

شهر ایچی شا کردار یونہ یلغہ ۲ روبلہ ۵۰ تین چیت شهر شا کردار یونہ یلغہ ۳ روبلہ در.

خطر

فہرست

«دین و معیشت» مجلہ سنه ۱۹۰۹ نجی سنه ایچون ابو نہ دفتری آچلدي.

«دین و معیشت» مجلہ سی ۱۹۰۹ نجی سنه ایچنک شولایوق اوّلک گیچہ هفتہ ۵ بر دفعہ نشر اولنہ چقدر. سنوی بھاسی اورنبرغ ایچون ۳ روبلہ اورنبرغدن چینکه ۴ روبلہ اولہ چقدر. مستثنیاً اولارق چیت شهر طلبہ لر یونہ ۳ روبلہ اورنبرغ طلبہ لر یونہ ۲ روبلہ ۵ کا پیک در.

ژورنال بیاره نوریگز نیزدن آفچہ بیار مرز» دیب بازو چی محترم افندیلر۔
بیار گالدک بع ضل رینه آفچہ صوراب نچہ دفعہ لر خطلو بیار ساقہ هیچ بر جواب آله آمدی.
بناء علیه ادارہ مز بوسنہ پیرو ط آفچہ سن بیار مگان هیچ کشیگہ ژورنال بیار مسکد
قرار ویر مشدر. بو فرار فی هیچ کیم ایچون بوز امیدر.

دخیدہ ۱۹۰۷ نجی و ۸ نجی یللر نلک ژورنالنی تو پل بیار ور ایچون آفچہ
بیار گان کشیلر گه. ۷ نجی یل ژورنالنن ۱۵ نسخہ سی ۸ نجی بیان ۳ نسخہ نومر لر
ادارہ ده قالمی. شوشی قدر گه راضی بولغان کشیگہ ۷ نجی یل ژورنالنن تو بلہ مگان
۲ صو مغہ تو بلہ کانی ۳ صو مغہ ۸ نجی ژورنالنن تو پل امگانی ۳ نسخہ کیم ۳ صو مغہ تو بلہ کانی
۴ صو مغہ قدر بیار یلور آفچہ بیار گان کشیلر دن بو خصوصیه خط کوتا مز.

فسح نسخاں

دباغت حقنده

میراث مسئلہ سی

دعوا باظله

فریاد و تأسیف

اظہار الحق

تنبیہ

او ز مخبر لرمذن

غلاصنیلر دقتینہ

تورلی حبر لر

حار جی حبر لر

اور نبوغ حبر لری

ادارہ دن جواب لر

(مکتبہ)

فسخ نكاح حقنلہ

٢٦ نجی نومیر معلوماتہ آخوند عبدالکریم جنا۔
 بلرینٹ سوآلنے قاضی حضر تلرینٹ جوابی جزءی
 او لمدقنن تو باندہ بولمش جوابی یاز امن (وفی غیر
 هما خیار فسخ بالبلوغ الخ بشرط القضاء بخلاف خیار
 العنق وخیار المخیرة فانها اذا اختارت نفسها وقعت
 الفرقة بلاقضاء) درر شرح الغرر لموانا خسر وجلد
 اول صحیفہ ٣٣٧ (قوله بشرط القضاء الخ کذا یشترط
 القضاء فی ستة اخری الفرقة بالجج والعنة وعدم الكفا
 ئة ونقص الدور والاباع عن الاسلام والمعان قوله بخلاف
 خیار المخیرة بقی من هذا القسم الذی لا يحتاج الى
 القضاً الفرقة بالایلاء والردة وتباین الدارین ومک
 أحد الزوجین صاحبہ والنكاح الفاسد كما فی البحر)
 شربنلی حاشیة درر هامش .

او شبو سوز لردن مخیرہ نٹ اخترت نفسی دیکان
 سوزی ایلان بلا تفرقی القاضی فسخ تمام او لمافی
 فیهم لانسه کرک . عبدالله المعاذی .

ادارہ

محترم معاذی جنابرینٹ بو روایتنی یاز مقدن
 مراد عالیلری اتفاقجهتنی ترویج بولسہ کرک . فقط
 بزر فتواجهتنی تسهیل امور عامہ جهتنی او بیلاں فتاوی
 هندیہ وغير کتابلرده مذکور (واذا اختلط ودک
 المیتة بالدهن جاز ان یستصبح به ویدبغ به الجلد
 اذا كان الدهن غالبا) هندیہ ج ٥ صحیفہ ٣٧٦ عبارۃ
 یعنی کوروب اصلا طهارتی قابل او امغان میته نٹ
 ایت مایینی بشقه ما یغه قوشوب دباغنہ استعما . نٹ
 جوازینی یعنی میته مای قوشلغان بناء عليه نجس
 بوغان مای ایله تیری ایلاونٹ درستلکنی آٹلاغاندن
 صونک نجس بو لغان صو ایله نیری ایلاونکدہ درست
 بولو چیاغننہ طرق اولو یہ جاری یعنی بیگرا کدہ در
 سنت بولورغہ کبر اک دیب جواب ویرمش ایدک . فمدا

دباغت حقنلہ

ع . م نکر منچی جنابرینٹ ھنجی سؤالی دملاء حسن
 البلغاری جنابرینٹ مفتی دمشق السيد محمد طاهر
 الشامی دن صورا مش اون عدد سؤالی نٹ ٤ نجی
 سی دور ۔

الرابعة ان الجلود فی دیار ناید بغ فی الآنية
 الکبیرة بلقی فیها الماء والدقيق والملح والجلود
 بلقی فی هذه الآنية وفي الجلود جلد النبیحة وجلد
 المیتة وجلد المیتة المجنوس والوثنى وجلد النبیحة
 مختلطہ بدم النبیحة وجلد المیتة مختلطہ بلحمة
 وشحمة والأدوية ملوثة بلوث الا نجاس والجلود
 الملقات فی هذه الا نجاس هل یطهر بالطبع وفر

امام زاهد الله کشايف اور نبور غده بشنجي جامع
حضور نده

۱۵۴ نچى نومير لو نور جريده سندہ محترم دوما
اعضال ندن محمود فرنك امراضیله (علمادن استفتا)
عنوانلو مقاله نی اوقدق. بو کبی بر آچق مقرر
اولئمش مسئلده مغایر بر فکر بولمس اعتقادنده
اولديغمز جهتندن و آننك اوزرینده محترم نور
محرر ينك شافي جوابی ده اولديغمزن بو خصوصده
آرتق سوز سویله مکكه لزو میده يوق ظننده ايدك.
صونکر عسى عموم مسلمانلر غه متعلق بر مسئلده
اش باشنداغی و کيلار مز استفتا قيله تور بدہ سکوت
ايلان کيچور ما کمز ملة باشندہ قابل عفو اولميان بر
صور مز ايدک کو کلمز که خطور ايتديکيله بو مسئلده
کشف ايضاح طرینچه بيان اينما کمز لازم کور -
دوك بز بو خصوصده محترم نور محوري آخوند
بايزيدف جنابر ينك بو استفتاغه فارشو نزاکته
ويرديکي جواب باصوابنه مع الممنونية اشتراك اين
مز و آننك اوزرینده آرتدرور بر ايدک کلمه
سوز اينه مز. ارباب عرفانه معلوم در که دين مبين
اسلام بر محکم اساس اوزره بناً ايدلمش که اواسا.
سدہ اعتدال و توسطدر بو بر قاعده در که دين مبين
اسلام ذک هیچ بر حکم آندين مستشنی تو تلماز
شو ننکچوندہ دين مبين اسلام اعتقادی و عملی و اخلاقی
وعامی و سیاسی و اجتماعی و اقتصادی اولسون هر
بر امور نده اعتدال و تسطده بولنمکنی صونک در جه
امر و توصیه ايتديکيله بر ابر افراط و تفریط جانبنه
میلان ايتمکدن نهاية در جهده تحذیر و تنفير ايتمشدر.
وبو امة محمدیه ندنک سائر امة لره نسبته شائینک
علویة و ارتفاع سنتی موجب اولان شیده او شیوه قاعده نی
رعايه ايدکلاری اولديغمز ۲ نچی سوره ۴۳ انچی آیه
جلیل سی ايلان اشعار ايتمشدر و بو مدعانی اثبات
اوچون و قایع تاریخیدار بيك آچق صورتہ شهاده
وير ما کده درلر زیره ملل سابقه ارباب ينك تو سطدن

ثم حمد الله تعالیٰ بو جو ايمزني تاريختن سکز يوز
سنہ مقدم ۶-۷ نچی عصرنک علماء بنامندن امام زاهدی
حضرتلىرى قىنیه اسمىلى كتابىنده ذكر ايتمش ايمش. بو
نيده محترم معاذى جنابر ينك در المختار دن نقل ايتند
يکى (فرع) ندن ارشادى واسطه سيل رد المختار ده کو
ردك. عباره شولدر (ونقل فى القنية ان الجلود التي
تدبغ في بلدى ولا يغسل مذبحها ولا تتلوى النجاسة في
دبغها ويلقونها على الأرض النجسة ولا يغسلونها بعد
الدبغ فهى ظاهرة يجوز (منها) اتخاذ الخفاف والمكعب
وغلاف الكتب والمشرط والقربا وللدلاء رطا ويايسا).
رد المختار ۱ صحیفه ۱۳۶. ایشته بو عباره که ارقه
تیراب ۱۰ نچی نومير مجله مزده دباغت حقنده يازد.
يغمز جوابنك فتواغه کامل موافق ایکانچىلىكى فارئين
کرامه تکرار على التکرار اعلان ايتمکه جساره
ایده مز. داملا حسن جنابر ينك سوالينه مفتی دمشق
جنابر ينك ويرديکي جواب فتوا بايندن او لماباينچه
تقوا بايندن او لسه کرک. خصو صيله مفتينک بدابعدن
نقل ايدکي عباره ده (الا الدم المسقوح) استثنى سند
عله سينه نقل کلام ايدلسه مشار اليه نک تقوا جهتنى
نظر دقته آلوب جواب ويرديکي بلا شبهه میدانه چیقار.
درست تقوا جهتنى التزام ايدوب چتك کبيلر نی يو
مق بيك يخشى اشد. يوماق ايله چتك اشنده چقماز
 فقط بايلر مزنک منک تذکه منک يارم تذکه لک میحلر ينى
بوارغه مجبور ايديلور سه تقو القدن چيغوب اسراف
باينه کروب وبالگه قالمچ احتمالی بيك قريبد.

شوندک ایچوندہ جواب ندنک ايدک آخر جمل سندہ
(معيار شرعىدين چقهق تعمو الق دگل و سوسادر).
ديمش ايدک.

جواب ندنک ايدک آخر جمل سندہ

ميراث ممعلسى

محرر افندي بزوم بو مقاله مزگه اهمیت بيروب
دين و معيشت مجله سينه درج اينها كنکنی او تنه مز.

طاشلرگه اسان اوله. بووصیت حکمی ننک بقاسنده علما دن سوْز بواسهده اکثر علماء و فقهاء آیت مواریث نزو لیله واژگه وصیت ننک حکمی تو قاتلندی شمدیکه حاله وارث خواه آنا آنا و خواه سائر افرادا اولسون آنکا وصیت طریقجه مال بیر اماس مگر فالغان وارث ار بالغ بولوب درست کورسالر گنه جائز بولور دیمشلر.

صونکر همی ایرلر کا میراثن نصیب اولدغی کبی خاتونلر غده نصیب بارلغی بیان ایدوب (للرجال نصیب مما ترک الوالدان والاقرbon وللننسا نصیب مما ترک الوالدان والاقرbon) آیة کریمه همی نازل بولدی ۶ نچی سوره آیه بو آیة کریمه همی ننک نزو لنده ارباب تفسیر شیله بیان ایتمشار حضرت این عباس ایتدر او س بن ثابت الانصاری وفات ایتدکنده اوچ قزی ایلان ام کعه نامنده خاتوننی فالدر دی میت ننک بنی عمن اولان وصی لری سوید و عرفچه نام ایکی ذاہ کیلب جاهلیتدا کی عادتاری بوینچه او س ننک جمیع مالنی جیوب آلدیلر ده او س ننک خاتونی ایلان قزلرینه هیچ نرسه بیر ما دیلر خاتوننده حضرت رسالت پناه حضورینه کیلب بو وفعه فی سویلاب کندسی و اوچ قزینک میراثن محروم فالوندن شکایت ایتدکده بار ایونکا قایت الله تعالی جانبیندن بو خصوصده وحی نازل اولمه سینه منظر من جو ابی آلدی او ز افده زمان اوتمامدی للرجال نصیب مماترک الوالدان آیة جلیلی سی نازل اولوب خاتونلر غده میراث بیرون رگا تیشلی ایدکنی آچ صورتده بیان ایتدی و بو آیة نزو لیله در حال رسول الله صلی الله علیه وسلم بایاغی ایک وصی غه خبر کوندر ب او س نک مالندن قول تارتورغه امر ایتدی تا اینکه وارث ار ننک نصیبلرینک مقدارنی تعیین ایدوب جناب باریدن امر اوله. زیره بو آیتدن نصیب ار ننک مقداری هنوز تعیین ایدلما مش ایدی. صونکر همی ۶ نچی سوره ۱۰ نچی ۱۱ نچی آیة نازل ار لدقه رسول اکرم صلی الله (عه) بایاغی وصی ارنی چافروب او س ننک اوچ قزینه

خارج اوله راق هر تورلی افراط و تفریط بولارینه سلوک ایدر اک و حشیانه معامله ار ندن او تری کر فتار رزالت و دوچار هلاکتده بولند قلری ادنی خبری اولان کمسه لر کاده خفی اوله چق بر شی عدن دگلدر. میراث مسئله سینه کیلاچک بولساق زمان جاهلیت ده بولغان خلق لر خصوصاً عرب مشرکلاری مال میراثنی فقط صوغش ایاسی بولغان الوغ ای لر کا کنه حصر ایدب نسوان طائفه سنی مطلقاً و ذکور لر ننک ده صغار لرنی میراثن بالکلیه محروم فالدر ایر ایدی و دیر لر ایدیکه میراث شول کشی که بیر لور که تیشلی در که آتشه منار سونکوتا ر عشیره سنی مدافعه اید وب محاربه قیلور مال غنیمت آلور دیب. بونلر ننک بو فعل لری ایر لر حقنده افراط او اب خاتو نلر وصی لر حقنده تفریط ایدی شریعة اسلامیه کلدکی ایل بو حقاً نیتسز وعد التسلیل عادة جا هلانه لرنی اورتا دن فالدر مغه بردن بر امر ایتسه عادة و طبیعة شکلینه کر مش بر شینی دفعه ترک ایتمک خلق لرغه غایه کوچ و آغرا اولدیغندن دین مبین اسلامی عرف عادت لرینه مباین بر حاله کورروب بو بیانه ایلان دین مبین اسلامه دخول دن کندر لری امتناع ایدوب وغیری لر نیده دین اسلام دن تنفس ایتمکا چالشولریده طبعی بر حالة ایدی.

شول اجلبدنر که دین مبین اسلام بونلر ننک بو عادة قبیحه لرنی ترک ایتدر مک بولاندہ غایه حکیمانه معامله ده بولاندہ خلق لرغه طریق سهو لتنی کوستاره راک باندریچ اعتدال بولینه سوق ایتمکد باشладی. اول امر ده آنا آنالرینه واقر بالرینه ماللرینی وصیت ایتمکله بیور دی سوره ۲ نچی آیه ۱۸۱ نچی.

زیرا جاهلیت ده ایکان و قتلر نده نام شهره قازا نور اوچون ماللر لرنی بایلر غه و ئملل نیندای بیاط کشی لر ک وصیت ایتوب فالدر الر ایدی شول عادة جاهایه لرنی ترک ایتدرر اوچون شریعة اسلامیه آنا آنا واقر بالا لرینه وصیت ایتمک ایلان امر ایتدی تا که عادت لرینی

اوغان بعض بر اوهام و خیالات ایلان مملو حاضر-
گی رساله‌لار، اصلاً اعتماد یوقدر، بعضی‌لاری دوست
لاری اولان انکیز رأی و اغواسته و دلائی اولوبیمین
وشمالی تهیز سز علی‌العهیا کیه‌کله‌لردر. و صورت ابو
العلاء امعاری ذه ده لزومنیات و عفرانیاته شرح و خاشیه
یوق‌لغنی اهل کلام‌غه عطف فیلمق‌لاری جهله. هرکب‌دن
ناشی بر وهم باطل در بلکه معمری کتاب‌لارینک‌سمه‌عیات
و خبر مشهور و اعتنادلو علم‌اسلام و مجتبیدین کرام‌دن
منقول و جمیع علیه اوغان شی‌لاره انکار و معانده‌ستدن
ونبوة دعوی ایدن‌متبنی اشعاری و اشرافیون و بر اهمه
اعتقاد‌لرینه رأی سقمه‌هه موافق کلدکندن جمهور فقیه‌ا
متکلمین و محدثین و سؤرخین طرفندن، ادل صورزند.
یقهه نفترت ایدامش در شونک اوچون هیچ بر اقوال
و اشعاری لايسمع در جهندن فالدر لمشدیر الحمد لله‌علی
ذلک اکر چندیکه شول زماندوچ معمری کبی زندیق
لر سوزینه قولاق صالحان بولسه‌لار معمری فویرق
لاری کوبدن دین اسلامی بر باد ایدرلار ایدی قدم
عالیم‌گه واروب حشر و نشری انکار ایدوب انبیا‌للله‌غه
سؤ‌ظن ایراث ایدر شی‌لار ایله بولشوپ فامردن‌جون
چقار کبی اسلام‌دن چقار ایدی‌لار، انصاف ایله نظر
ایده‌لهم معمری زماننده عالم شر عیده‌ده معربیدن عالم
لار و علوم عقلیه و طبیعیده آندن عالم ابو‌علی‌سینا
و شاکر‌دلازی موجود اولوب نور‌دغنده نی اوچون
اشعار معمریه تنزل ایتسون‌لرده اشعارنی تنقید ایله
عمر او زدرسون‌لار لکل مقام مقال ولکل میدان‌رجال
و فنچه زمانه‌ستن اوغان دین آرسلان‌لاری بونداين
صوفر طچقان‌لاره یول قویسون‌لارده شرح ایله شغل
لانسون‌لار. حاضر بو زمانده معمری اشعارنی قبول
ونقریض‌لارینه هیچ عجب ایتماماز. بلکه آن حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم‌نک قرب ساعت‌ده بونداين
ام‌لار‌نک و قویسون‌لرده خبر ویردیکندن پیغمبر‌لکنه
قات قات دلیل و شاهد مقامنده اول‌چغنه شبه ایتماماز
بلکه کوز من اونک اولان زمانه رسائل‌لرینک کو
بوسی یعنی اکثری سندسز اسنا سز کذب و افترالاری
یاز مهدن و نشر فیلمق‌دن عباره‌در و بولیه انتقاد دیه
رک اصول اربعه‌دن خارج رأی محض یازوب‌فارش
فارش متفی صانالدق‌لرینه اسلامیت‌دن کیری‌صابمک

ثیاننی خاتونینه ثمننی بیروب نالفاننی ابن عم‌لرگا
بیودی. مشکله شریف‌ده میراث آیتی نزولینه سبب
اولراق سعد بن الربع نام صحابی‌نک خاتونی‌ایکی
فرنی آلوب کیلوب موته بو ایکی فرق‌چار سعد بن
الربع ننکدر من آنک خاتونی من، آثاری احد غر‌اسنه
شهید اولدی بو ایکی تزنک عمه بار مالارنی جیوب
آلدی فز‌لریمه بیر‌مادی دیب شکایت ایتدی دیو‌الی
آخر النصه ذکر ایتددر. فی‌الحقیقته بو ایکینک آرا-
سنک منفات یوق‌چونکه ذکر ایدلمش اوس بن ثابت
الانصاری صحابه‌نک و فتنی ده اکثر محدثین احد
غز‌اسنه ایدی دیب بیان ایتمشلردر. هر ایکسینک
حادثه‌لاری بر و قتهه تصادف ایدر‌اک هر زیکسینک
آیه موارث نزولینه سبب اوام‌هسی قربیدر بر
شی کا متعدد اسباب بولوی مُستبعَد امر دن دکلدر. بس
بو آیات کربمک نزولیله هر قایسی و ارث‌نک
نصیبی آچق و قطعی صورتده تعیین اوامناف ایلان
بر ایپر رسول ادرم صلی الله علیه وسلم‌نک فعلیله
ده تایید ایتلدیکی بعدنکه بوسه‌ام معینه‌لر نک ثبوتی
شو در جهیه بالغ اولدیکه قیامت‌دک بو بر قانون
لایتغیر اولب تقرر و اسننکام تابدی. آخری وار

دعوه باطله

۱۳ انجی نومردن ما بعد

آن‌دن صوک نیجه و نیچه‌لاری حکومت طرفندن نفی
بلد ایدلنه‌کلاری طرف گیر لکدن میکان؟ حاش الله به
فضلاء اسلام حقنده جمله‌سی کذب و افترادر، هیچ بر
کتب کلام و فقهیده خصوصاً اهل سنه و الجماعة طرفندن
توزله‌ش کتب کلام‌یده اصلاً طرف کیرلک یوقدر، اکر
چندیکه بولسه قریش‌دن ما عدا امام‌لار تبعث تصریفی
بولغان علماء کلام (الائمه من قریش) حدیث شریفی
تاویل ایدوب امامه‌ده قریشی اویماقی مشروط ایدن
منون و شروح‌لاری یوق قیلوب جیل کا اوچر رلار دی،
اکر چندیکه علماء کلام‌نک حکومت مستبد‌لار کا طرف
کیرلک قیلوب مسائل اعتمادیه‌دن بر مسئله ادخال قیلغان
بولسه‌لار بیان قیلسون‌لار، انکیز طرف گیر لاری

عقل آلورلار شرع شریف میز ائنه فایتو رلار بوندان
قوروغ لاقر دیله اشانه اماز اولورلار. سلف لار ده گی
طريق اتحادی تو ایخ لار دن کوروب افراد و تفریطی
قویارلر و سلف لار مزنانث قرنا بعد فرن اعتقادیه و فرو
عیده ده مسائل لار نی کتابه و در اسسه ایله امام اعظم کبی
لار دن و آنلار صحابه کرام دن و آنلار رسول اکرم دن
ورسول اکرم جبر ائل دن و جبر ائل الله تعالی حضرت
ندن کتور دیکی مجمع عليه اش لاره فارشی وار مازلار
دین و دیانت و معاش و سیاست طریق لار نی آیر و ب
نزاع و جدال باب لار نی آچمایوب هر بر حاجت نی اربا
بندن استاب بائل مرام او لمق لارینه منتظر مز اکر ده
معری و عبده کبی لار سوز لاری ایله عمر اوز در سالث
تا این معیشت علم حیات دیده ذوق ایدن عالم لار نکز دن
فر سح لار چه يراق کیدوب کا کری فاین تراب عمر
ایتار گا فالاچق سز (کم من حکم بختی باختلاف الامکنة
والازمنة والأشخاص) دیده تور دنکز ده رو سیده ده تور-
دقنکز نی ده خاطر دن چقار ماسقه حاجت در. بر امام.

فهریاد و تأسیف

الله تعالی حضرتینک و پرمش اولدیغی اقبال و ابروی
آرفه سنده کسب و سود امز ایله آرند رفان ماللر مز دن
بز اوج برادر: یعنی احمد عبد الغنی و محمد حسین فخر
هر نرسه دن عزیز بولغان دین و شریعت نک صافلا-
نمی و ملتمنز بالارینک دیانت و معارف لرینک آلغباروی
ملتمنز آر اسدہ دیانتی علمی ایلر نک پیش اکی و آنلر نک
کو بایمکی ایلکنده بوله چغنى فکر لب موندای علمی ایلر نک
تریه لی ترتیلی مدرسه لردن چیغا چغنى او بیاب ملتمنز
دیانتی سر لک و تو شکون لک دن صاقلا و هم ملتمنز بالاری
دیانت روحی و معارف نوری ایلر و حملندر و نورلندر و
نیتی ایله موندن اونسکن سندلر مقدم ۱۸۹۱ انجی سند ده
اور نبور غله ۶ نچی بر مسجد بنا ایدوب شول مسجد که
تو تاش ایکی فاطلی بر یور ط صاتوب آوب شول
یور طنی توز اندیرو ب بر مدرسه دینیه کشاد ایتدک.
بر بوندک ایلکنده قناعت نیزدک. بلکه بو مدرسه
ومسجد مز نک کرک و فتنده تعییر اورینه (ریمو نتلرینه)

لردر. قانع قالدیکه الفاظ کفر و افعال کفر ایله مشغول
و مشحون اولان هیچ بر ادله شرعیه سز اور و پادن
آنلش عادة و اخلاق سینه لرنی محبوب کوروب درست
و مسنه حسن صاناب شولوق یمان بول ارینه افوا ایدوب
م- لمان لار نی و بای لار نی قوت زنان دنیا او چون دین
صاتقان لاییا اریم بونلار اسلامیت دن چاقرم چاقرم
چیت کا کیتمکده لار در و بزم مو نداغی لار مصروفه و-
رو ب وب بعضی هصری لردہ انکلیز لار دن آکوب آنلار
نک دسائیس و ساووس ارینه و انکلیز لار طرف دن مسلما
نلار فائیک سی دیده ضرر لارینه تو زاق لارینه
الا کمکده لردر معنی و عبده کمی لار نک مذاهب باطله
سنی ترویجه قالقشانلر اهل سنت و الجماعة نک اتحادی
سلب ایده رک رو سیده دکی اهل اسلام بر لکنی
جویمقدہ لردر. و بی طائفه لار چم، اهل اسلامی دین
دیانت ده بر نقطه ده جمع ایدار اولوب و سوسه بر افاده
لار در و بی دیدکلریم صحنه عین نک مسائل کلامی ده
تألیف اینکان رساله سنی اهان نظر ایله فارغان هر
کیم تصدیق ایده بلو ر. اعتقاده هیچ بر مذهب ایله
مقید او لاما یوب یلان یولی کبی کا کری بو کری بول
لار توزوب سو فسطائیه مذهبی تو تمقده در. طریق
اتحاده افراد طرفه کیمه شد، بزیم دین و دیانت
اختلافه ایلر نک عبده نک دلیل سز سوز لاری ایله تفرق لاری
سلف لاره ضرر ویر مدیکی کبی بزه ده ضرر ویره
چک دگل در، قرآن و حدیث رسول الله ایله ثابت امة
متفرق هنک عبده نک دلیل سز سوز لاری ایله تفرق لاری
بتاچک می؟ یوق. عبده نی یافلاب اهل سنت و الجماعة حامی
لاری اولان اهل کلام غه دلیل سز فاغلوب آنلر نک اصلاح
لار نده افساد دیو کو ستار و ب ادله سمعیه دن خارج رأی
محض و وسوسه خالص لار ایله عاماً و عوام لار نی قوی
صارق لاری کبی سور و ب عبده کا اتباع ایت در و ب یا ک
قویر ق لارینه ایار توب صاتاش در و ب فیماق مکن می؟
یوق. افندم الحمد لله مسلمان مز اهل سنت و الجماعة من-
هیند نم. بوش بو شنه اتباع ایدر گا بزیم اسلامیت
مانع در اصول احتقادیه کتاب سنت اجماع دن دلیل طلب
ایدر کا دیانته جهت دن بور چیمیز، و بی فرض و بور چیمیز
ایدر کا دیانته جهت دن بور چیمیز، و بی فرض و بور چیمیز
اسلامیت نقطه سند داد ایدر کا عاماً و عوام اولسون
قیام ایدر کا حاضر مز، انشا الله طالب ارمز ده باره باره

اوج دانه گنه توکلار یکر می قدر در و بونفر کوبسی زالو
نیه سنی آز کور دی ار. زالو زمه لرینی آرتدر دق.
بعضی مدرسنه نک پروغ اممه سنی یار اطمدمی شاکرد
لرنک با صناوایت ایتو لرینه سیبلر نک بر سی ده شول
دیب آکلاندی شونک ایچون آنلر نک فکرینه موافق
پروغرامه یاصادق. بو معامله کوبایدیار بر سینک
فکرینی ایکنچیسی یار اطمدمی اوز آرا دشمنانش دیلر.
بعض بر معلمای نک مدرسدن چغاری لو لرینه تریبا
وایت ایدیلر. آنکاده کوندک یار اطمغان معامله نیده
چغار دق. آنلر اور ننه با شقه معلمای تعیین ایدک.
اوزون سوز نک قصده سی بر شفقتلی آنا بیک یغلی
تورغان بالاسنی نچک ایتوب یو واتوب تریبه فیلسه
بزده شول آنا کوبک بو معلماینی بغلات ماسه
طر شدیق.

ایندی بو سوز منی شوشینک ایله تمام ملمک کیلی بیک
مقصوده بز: نیقلر ملت ملت دیوب ملمک که خدمه
ایتما کچی بولساقده اوز بالالر مز نیده شول ملت بالا
لرنک حساب قیلو ب شونلار ایله بر لکده اوز بالالر
مز ننکده بو مدرسدن فایده اموز لرینی دیانتلی تریبه لی
اوک ایله صوانی یخشی ایله یماننی آکلار لق بولولر
ینی امید ایدک. شونک ایچونده بز خصوصیل مین بو
دیانت با فجه سینه بو تریبه سراینه بو معارف داجه سینه
بر دانه بالامنی بردم. بالامنی بر کان وقتده بار کبک
امیدارم اویلارم فکر لرم ملت بالالری ایله بر که منم
شول بالامنک ده دیانتلی تریبه لی انصافی ادمچیلکی
هم بر از ده معارف لی او نمکاری ایدی. بو اوی بو فکر
بو امیدارم نک فعلیتکه چخول نک ده اصلا شبهه ایتمیدر
ایدم. چونکه بو قدر وظیفه آلوب تور وچی معلمای
بولسون و بو مدرسنه فارار غه اوستونه آلغان متوا
لیلر بولسون بولنلر نک بارچه سینه حسن ظنم کامل
ایدی. بارچه سینه اشان غان ایدم.

لکن تأسفلر اویلسون بر گنه تو گل منکار ایله تأ
سفلر اویلسون بار لق حسن ظنم بار لق اشان غان
بو شقه چقدی. تو غریسنی ایتیم بتونلا یوک آلداندم.
بز ننک بو قدر آقچه لر راسخود قیلغان معلمای نک
یکنکاری آرقه سنده مدرسنه مزده او فوچی شاکرد
لرم نک مسجد که جماعت نمازینه بار و نیغنه توکل

و شول مدرسنه مزده درس ایتدچک وبالا ار او فتاچق
درس و معلم ارنک و شول مدرسنه مز نک اوستوندن
فاراب تور وچی مدیر و ناظر لرنک و شوندہ او فی
تورغان شاکر دلرنی فاراب یور وچی مبصر ارنک
و آنلر غه آش پش روچی و صو حاضر لاوچی و با شقه
تورلی خدمت لرینی قیلو چی خدمتکار لرنک و طیفه ارینه
و آنده قونب یاطه تورغان معلوم المدار شاکر دلر
نک آشامق ایچه کیمک لرینه تو تولق ایچون نیز نوی
یار منکه سنده کی (خسینفسکی پادثوریه) اسمنده گی
پادور یه مز نک داخوئنی تعیین ایدک.

الله تعالیینک رحمتنده بولسون الوغ آقامز احمد
بای بومدرسه کده قناعه آنما یانچه اوز صوماسندن او لگی
مدرسه مز یانه بوي ۸۳ آرشین اینی ۲۷ آرشین اوج یطازلی
بر مدرسہ دخی صالدردی. مونه بو مدرسہ مز نک شول
در جه گه کیلوی ایچون اوی فکر و باش و اته لردنبشنه
بونلر غه تو تولغان راصخود لرنک صوماسی یار میلیون
غه یتدی. بو صومما تیلگه جیکل بولسده آنی طابه
بیک آور ایکانچیلکی هر کیمکه معاومدر. هم بو قدر
صومما زمانمذ یخشیغنه ابرویده یوری تورغان
با یتاق فنه بایلر مز نک صوما مسیدر. بو صومما مسئله
سی شول حالچه کنه تور و بورسون بونی یاز و دن
متصدمز ما فتاو تو گل و افعنی غنه بیاندر. و علم ننک
کر اکلکنی بیاندر.

ایندی شوشی قدر صومال ایله میدانقه کیلگان
و یکرمی یل فکر واویلر ایله آنک ایچون باشلر وا
تلغان بو مدرسہ مز نک ثمر سینه کیلی بیک. لکن بونی
سویلاودن اویل شونیغنه ایتوب کیتندم کیلدر. بز بو
قدر صوممانی کیسنه مزدن چیغاروب «مونه سز که ملت
شوشی قدر صومما بوندک ایله بالالر یکنک غه مدرسہ
صالدری یکنک» دیک کنه اوی مز ایر کنلب راحتلنوب اوز
سودامز اوی اشمیز ایله گنه شغل لانمذک. بلکه وجود
مز نی فکر مز نی بار لق اویلر مز نیده بو یولغه صرف
ایتدک تو تدق.

بو مدرسہ ایچون هر یر دن معلمای دیترنده اوز
مملکتمنک معلمای دیشمه ای دیزیلر بناء علیه چیت
مملکتمنک ده نچه و نچه معلمای کیتر توب بونلر نک یول
صارف نده کوب آقچه حر اجاه فیلنی بونلر ایکی دانه

اویلا غانه زچه قیلور غه دینمز که شریعته ز که ملتزمه که
فایده لی رو شجه ایتار که یول بار می؟ بالا لار ملت با
لاسی سزر لردہ ملت نک یول باشچیلاری و کتو چیلاری
سز. بو اشدہ سزر لردہ مشترک سز. سزر لردہ صور الـ چقدر دیب
چقلرسز. هر کتوچی اوز کتو ندن صور الـ چقدر دیب
او زیکر ایته سز البتة بو سوز اصلی بر سوز در
دیب بیل من. محمود حسینی.

اداره

محمود بای ایچون بو توغریده بو قدر صیز لنور
غه اورن کور نمیدر. زیرا بو نار اوچ برادر اولد
بقاری حالن یاصالمش و فقیه اری شرایط شرعیه نی جامع
او لمدیغی ایچون شریعت قاراء اغانن بونشر ننک و قفل کی
ثابت توکلدر. خصوصاً من همیز اولان امام اعظم من.
هینده بو و قفیه نک هیچ بر حکمی بو قدر.
بناء علیه اور نبور غده کی ۶ نچی نو میر مسجد که
باشقه هم احمد باینک اوز صوماسندر بناء ایتدر دکی
اوچ بطازلی مدرسه که باشقه بنالر ویر لر هم مکاریه
ده کی حسینفسکی پادوریه محمود بای نک اوزی
وعبد الغنی باینک وارثلری و احمد باینک حرمی خانم
آرالرنده مشترک بولغان بر مادر.

اما اوچ بطازلی مدرسه محمود بای ایله احمد بای
ننک حرمی خانم آراسنده غنه مشترک مادر. اگر
بو و قفیه گه اشانو بقنه بو بنالرنی وقف دیب یور و ایمه
بو بیوک بر خطادر. بالآخره کرک غنی بای وارث
لری و کرسه محمود بای وارثلری بو بنالرنی اوز
ملکلرینه قایتاروب آاور غه شریعت بو بندچه هر وقت
کامل اختیار ایدر لر.

بو حالده بو بنالر توغرستنده بو بنالر دهد خلی
ارلانلر غه ایکی تورلی یول وارد. بر یول شولدر که
حاض دنوك بو بنالرنی صاتوب آفچه سنی وارثلر
آراسنده تقسیم ایته کلدر. بو یول غه مذهب حنفیه
هیچ بر تورلی مانع یوقدر. محمود باینک یاز وی
بو بندچه یوم قیامته قدر بو ماللر بو صوممالر ملت
ننک دیانتسز ایکینه و آز غنلفلرینی قوتلاو که صرف
ایلدامکدن البتة بو یول اهوندر. فقط بو یول مذهب
حنفیکه کامل موافق بواسه ده کرک محمود بای اوزی
و کرسه احمد بای و غنی بای وارثلری بو یول غه راضی

فرض بولغان نمازینده قویه باشلا دیفارنی، هم رو
سید کنه توکل بتون یاور و پا مکتب و دارالفنون نز
منوع بولغان دخان و تماکن تار تونیده قبول ایتد.
کلرینی اشتدرک. و بوندای ناچار اشترنی مدرسه نی
فار اوچیلر منع ایته چک و طبیه چق بواسه لر باستاوایت
ایتوب درس او قماو چلقدنده طار تندمادیلر

مونه شوشی سبیلر ایچونده مین اوز بالامنک
کیل چک شوند این قبیح عادتار که عادتلو ندن قور قوب
بو هلاکه چقور ندن طارتوب آدم. اختیار م ایله توکل
اختیار سز شاداق ایله کولوب توکل کامل حسره
و قایغو ایله یورا کدن یغلاب آدم. آلو بده فالمدم
زاغر انتسه گه بیاروب کوز آدم ن یوغانند. مونه
بو مدرسه نک اداره مسینک ناچار لغی و معاشر ننک بو
تورلی حرکتاری مینی بالامن بالامن میند آیر
دی. کاشکه مدرسه مز باشد، اویلا غانچه اوق توگل
آنک اونده بر اولوشی قدر کنه بولسه ایدی مین
بالامنی آلماز ایدم و چیتکده بیار ماز ایدم.

مین بالامنی آلو و جدا نم راحت اینکانی بوق.
مین ملت بالالر نیده او بیلین. بو نریه ایله بولغان
آلر ننک نچک بوله چخی بلکولی در. بو توغریده مینم
باشم و اندی عقلم طاشدی فکرم اردی حیر تم حددن
آشدی. یا الله! بو نی دیکان اش بو؟ بو کشی بو
قدر صومانی گناه اشکه تو توب گولايت ایتوب بتو رو.
لکن بو کشی بو اشینک تیوش سز ایکانچیلکنی آکلار
توبه ایدر.

بن بولسق بو قدر صوممانی الله یولینه خیری
اشکه ملت فاینه سینه صرف اینک دیمز و شول اعتفا
دده مز حالبوکه بو کیلو شدن بو صومه الرنده الله
یولینه خیری اشکه تو تولوی بر یافله تو روب تور
سون ملت فاینه سینه. دیکانز ده تو بدن اویلا غانه
ملتنک ضررینه و ملت بالالر ننک آز غنلق و دیانتسز
لکلرینی قوتلاو که تو تولغان بو لب کورنه در شولای
بو افچ نچوک ایتوب و جدان راحت ایدر که کرک؟
مونه حضرتار! مونه فارطار! فریادمنی تأسفمنی
سویلدم. سزر لردہ آکلادیکن. ایندی سزار نی ایته
سز بو قدر مکمل مدرسه لر و بو ندر داخو نلر قیا
منکه قدر شول یولده تو تولاجه می؟ یوقسه مونی

شالار اوزاری مسلم حقندان اشد اولغان کافر حقنی آشاسهده آنی بلمن لر باکه بلوبده بز دوام دیده لاییالی اولوب فالهار بو بر ضور تأسف نی مو جب بولغان حال لاردان دور نی ضور تأسف و حسره بو زمانگه فالغان علماً کرامز مر همیگه ینه بوغنه آز اولسه اول زمانده تالیف ایدله مش کتاب لارده یازلغان نز و ل عیسی عه م وحیا مهدی و خروج دجال کبیلارنی انکار ایده لر مؤلف لارنی حتی امام اعظمره امام شا فعی کبی لارنیده اور و شالار خلقنی نچه اخز ابکه بو لمش لار اختلافی چاچ ب کیتمش لار دیه اول سنه لرد قزان خان لرنی رو سیه قولنده مغلوب اولب فالغاج یخشی طازه فکر لی مشایخ واکابر بر مجلس ده مشاوره ایدوب ایندی بز ده عمامه بترا نچوک علمائی تربیه ایده رمز اولده خان لر تربیه سنن طردیلر الحال او زمزده متفرق و فقیر الحال اولدق دینمز قوامی علماء ایلان البه اوله در بز علمائی بترا ساک دینمز هم بترا بو خصوصده بر تدبیر بز کا لازم علمائی نی بترا مسکه جول طا بارگه نچوک معهول اولور دیکا نده فرار ویرمشلر ایدی بز بولیل ایدبیک واجب صدقه لر مز نی دیاتا بز کا اداء لازم شول شول صد قدر نی عشر ذکات فطره کبیلرنی اول امام لرغه بر بیوک آرطسه فقر آغه بر بیوک بو طریقه قیغا نده علماء امام لرمز معاشی ده تأمین ایداور واجبات لرمزده اداء ایدانور.

شوندان دیار قزانده امام لرغه عادة قدیمه او اوب قالمش عشر فطره نی بعض نو افلنی بیو ماک نی یخشی و معقول و طوغری بولنی طاب اصابة فیلمشلر خیر القرون تحنه دخولنی کوسته مشلر . زمان اولده اولغان رجال اکرده سارق لر طائفة سنن اولسه لر، سراق السلف خیر من عبادة الخلف ایلان ممدوح اوله بلمشلر حتی عجوز لرین بزم معاصر رجال مزدن ذائقه اولمش لر علیکم بدین العجائی و رابعه فصله سی بونکار شاهد کافی دور * نچک آرطقا یبر دستار مزدین * ایرنلار عار ایتر کردار مزدین * اک چه رابعه دور مراعه بالذات * ایرنلار فویدیلار تاج الرجال آت * مو نه ترقی شول بول، دگل بو زمان یاشری بونلر دین تیاتر

بولماز لر امیدنده من. زیرا بو بول مذهب حنفیکه موافق بولسده نظر ناسده بیک بیوک قیل و قالکه وتورلی تورلی فتنه لر که باعث بولو احتمالی وارد. بناء عليه طریق اسلام و احسن ایکنچی یولدر که اولده شود. محمود بای ووارثار هم احمد بای حرمی بالاتفاق بو بنالری شرع شریفکه موافق صورتده یانکی باشدن شر ایط شرعیه تحتنده وقف اینمکدر. بو بول شر یعت فاشنده ثوابلی اولدیغی کبی عند الناس هم جالب مرح و ثنادر. همه مرحوم احمدبای و مرحوم عبد الغنی باینک، و حلرینک شادلغینه و آنلر غده ثوابنک بار و ینه سبیدر .

وقیه ننک حکمسز اولدیغی اثباته حاجت یوقیر. و قفیدنی کور کان اهل علم جمله سی حکمسز اولدیغینه شهاده ایده جکدر. بناء عليه انشا الله کیله چاک نومیرده و قفیه نلث صورتی هم درج ایدیله جکدر. همه وقف شرعیه نه صورتله اوله چغیده. اداره طرفندن کتب شرعیه دن رو ایندر یله بر ابر بیان ایدیله جکدر. بو سوز لرمز ایچون بلکه اصلاحچیلر وسائل غزیته لر باشمده طامه گبری قوپار و چقلدر در. فقط جملسی و قفیه کبی حکمسز در. عثمانلیلر چه اینکانده (ژیز) در.

اظهار الحق

آلله بار و چی ایر و ترقی طابوچی لر لرمز علماء کر امنی عوام واغنیا طائفه سنن تمام دوشمنان وغدار کبی شی ایتوب قالدور دیلر، فریه اهالی سی اولان اغنیا و بای غورالر یمین ایلان شمالنی حق ایلان بالطنی یخشی جامان نی معرفه کاملی او لمادهندن مسکاو و پیطر بور و فزانگه بار و لارنک جدید یاشری ایلان اولاطرشوب اخلاص قویولری اول جدیدلر مذهبی بونلار غه طریق اسهل و مناسب اولدقی او چون قایتوب امام لرینه عداوة کوزی ایلان فاریلر عشر وزکوه و فطره کبی جلود اضاحی کبی صدقه لرنی امامگه تیوش دگل دیده بیرمی لار جمعیت خیر یه کا بیره لر امام لر فقراء حقنی آشی لر دیب اور و

مکتوبه‌دن صونک کوب سنه لر کچدی لکن نه سبده
مینیدر محتر جنابلری بور جامزه فولاق صالح یقی هیچ
بر طریق ایله معلوم اوامادی. وباشقه‌لار طرفندنده
بو خصوصه داعر بر تور لی بحث و مذاکره کور امه
دی و ایشتو امدی.

آره صره عینی شول مصحف اره تصادف اولندقده
خطالری هنوز حالنجه او اروب اصلاح اولندمه‌شدتر.
حال بوکه مذکور طبع مصحف لر حقنده محتر ننگ
اویزی طرفندن ایسکی ده برده مدح، ثناوار حتی بعض
معلم ار طرفندن «ترجمان» واسطه‌سیله شدتی آقسلار
کور اروب توره‌قده و بوندن میزان والجاولری نک ده
نه درجه ایدیکی معلوم اولندقده ایدی.

فرانده مطبوع اکثر مصاحف ننگ صولک صحیفه لرنز
(خطا صواب) بدولی کور امکده اولندقدن بنده مذکور
مکتوبه‌دن صولک محتر جنابلرندن شریله بر (خطا-
صواب) جدولی طبع قیادر و ب اویزی ننگ ترجمان
مشتری‌لرینه بر ار نسخه صابوب جیباره رک مذکور
مصحف لره الحاق فیلوجه توصیه فیلور دیه امید
ایتمش ایدم

منگر بو کونگه قدر امیدم بو شقه چقمش ایدی.
بلکه بزم کبی بر قریه موللاس ننگ (خطا-صواب)
و فلان دن بحث ایدوینه باش صالحیه رق مستهزیانه
تعجب ایدوب مکتوبه‌مزی کارزینکدگا برآممش در دیه
تأسف فیلمش ایدم و تکرار ار مراجعنه جسامه ایتمه-
مش ایدم

شمدى بو کون محتر جنابلری نک مذکور (تبشیر)
نی کور دکمه تصحیح قرآن اشینه اهمیه بیرد کینی
حس ایدوب بالمناسبه تکرار بر دفعه یاز ماغه جسا
رة ایتمد.

و هیچ اولماسه بو مطلوب ننگ (خدامیسر ایتسون)
باشهه بر طرفندن (مصر و جامع الازهردن) حصو اینی
امید اینگه باشладم.

فرانده واقع اولمش تفییش قرآن مجلسی ده احتمال
بو کبی مصحف لری اعتبار گه آلشدر.
(بالالم نه او اور . . .)

اشته مطلع اولندقم خطالری مخصوص جدول ایله
کور گازه‌چک من فقط بعضًا بوزوا. ب توشکان لفظ ارنی

لر چقدی باشهه بر نر سه اولمازده هم اولمازده
اول زمان خلق‌دان کوب دفاتیر چقدی قایو لرینی
قاراب حاضر مطالعه‌ده افتدار مز یوق انتقی.
اولوغ فشتروده امام جامع آخوند مدرس
عبدالکریم مر حوم داملا عبد الله اوغلی تنکری
قولوف.

تنبیه

محترم محتر جنابلری!

او شبو مکتوبه‌نی معتبر «دین و میهمان» مجله‌سینه
درج ایتو نکزی رجا ایده من.
او شبو کونار ده بونجی سنه «ترجمان» غزنه
سینک ۶ نچی نسخه سنه، تصحیح قرآن حقنک (تبشیر)
عنوانلو اعلانیه اوفدق.

«جامع الازهر چه کورلمش نقصانات تمام دفع اید
لوب هیچ بر خطاسی فاماک اوزره «مکتبک» کلام
شریف مجدد طبع اولندقده. الخ، دیمش.

بیک اعلا، باصلاحاتی تصحیح فیلنور لکن بوندن
مقدم باصلاحانلاری تصحیح فیلنمش می؟ یا که فیلن چق
می؟ یاخود بولاری طوزمش، چرمش، بتمش صانا
لوب نسیا - منسیا قالاچق می؟

«ترجمان» مطبوعه سنه ۱۸۹۹ نچی سنه، اوکتابر ۲۵ ده
طبع ایدلمش مصاحف دن بر نسخه‌سی ۱۹۰۱ نچی سنه ده
قولمزه تو شمش ایدی. بو نسخه‌دن فرأتم اثناسن
بعض کلاماتی بعضًا معی و بعضًا فواعد عربیه که موافق
کور لمیوب شبهه‌نی موجب اولندقدن قزان واستانبول
مصر و هند ده مطبوع اینک مصحح صانالمقہ اولان نسخه
لره مراجعة و مقابله ایدلرکده بو نسخه‌ننک آنلاره زیر
ده کور گاز اچ قدر مخافه وباشقه لغینه مطلع اوامش
ایدم.

وبوتغیراتی خطاطی دیب بلکردن اللر نده بو نسخه
لر اولمش اخوانمی خطاطی فرآدن صیانه نیتیل طابعی
اولان ترجمان محترینه مکتوب ایلان مراجعة ایدوب
خطالرینه غزنه‌سی واسطه‌سیله اخوانمی تنبیه ایتو
رجا ایتمش ایدم.

جدول گه درج اینمیوب بالکه فایو صحیفه و نایاب سطر ده ایدکینی بیان ایله اکتفا ایده من. پونکه بو مکنوبنی درج ایدلسه جدولی ایله درج مناسب او لور لکن بوزو لغافن سوزلر درج نی قابل او لبهه چقدر. (غلمانی)

جدوللری کیله چک نومرده قویله چقدر

فضیلتلو مر دحرر افندي! او شبو مقاٹه رديه مزى معنبر «دین و معيشت» مجله محترمه نکزه درج قیاما فنکرنی خلوص فلبدن رجا ایده من

موسى بیکایف جزا بلسینه

بر ایکی سوز

بزیم رو سیه ملت اسلامیه سی آر اسنده تورلی تورلی فرقه و مذهبیز نک انتشار ندن طولا بی رو سیه ملت اسلامیه سی علماسی: بزه بوندن نجاتمزم مدد کم طرفندن بولور، بزی بو بلا نفرق و تمذهبلر دن کم قوتولدر دیه غایت آغر صوالش لار آلوب حتی صوالشلر مز قصلوب توردقمز بر زمانه موسی بیکییوف نک «ادبیات عربیه» نام اثیری وصول بولنوب بونی کامل جد و جهد ایله مطالعه بیه باشلادم. مگر بنم استادکم مقصود و مطلبیلر بو اثر ده کور لو احتمالی بر ده بولما غاج بونکا بر نچه رديه مقامنده مدافعه یازماق لزومی حسن لیتدم.

بونی یازماق ایچون کندمه مهارت بو امسه ده مجبوری اوله رق بعض سوزلرینه گئی دین اسلامیه و علماء کرامه و مجتبیین فخامه آتقان طاشلاری غایت آغر و توز الماسنک چراحتلر پیدا قیلدقتدن بو مدافعه ضعیفه و حقیره بی یاز مغه شروع قیلدوم. لکنه او نتج سوزمنی و هر جمله لرمی سوکمی چانچمی بلکه او نتج والتماس. طریق ایله یازا چاقمن *وَمِنَ اللَّهِ مِنَ التَّوْفِيقِ* موسی بیکایف: (صرف عربی بدان کبی شیلار دن، نحو عربی ایسه ملا جامی محرم افندي مولوی عبد الغفور مواعی عصام کبی کتابلر دن عبار تدور گمان ایدار ایدک). دیمش. عجائب! بو صونکفی جمله لرمی او لگندانده اور نسز ایدکن بر نچه فکر لکان آدملا

سوزلر نکز بتون بتونکا انسانی خیر تده فالدران بر حالدر. چونکه قوانین صرف و نحو شوشی که ابلره باشقة آثار اسلامیه لرد بولماس دیان شاید بر فردی تابه از سز. کره ک بو دیار ده و کره ک باشقة دیار ده بو لسون صرف و نحو نک موضع علیری صرف نکی اشتقاچ صیغ نحو نکی کلمه لرنک اعرابا و بناء آخر لرن بلمه ک و آنک متعلقاتیدر. بونلر ایسه کره ک نیندی کتا بدن او فسانکده بولاره باشه نرسه بولاق توگل. اگر بز بلماک وهم با شقه دیار اسلام مده فی علماء اسلام لر بلماکن بر یانکفی و یاط بر صرف و نحو طبلغان بولسه بونی هم موسی افندي بلکان بولسه لطفا بز لرده یا زوب نشر ایتسون. یوفسه بز هر اورنک و هر ملکته تحصیل قیلنه تورغان شوشی صرف شوشی نحو دیب بلازم. اش او فی تورغان کتابنده توگل قوانین وقا و اعدندنه کوروب تو همز کره ک مصر دن و کره ک هند ستاندن و کره ک استانبول دن طبع قیلنو ب رو سیه مات اسلامیه سی آراسنه نشر قیلنش کتابلر هر برسی بز بلکان قوانین صرف و قوانین نحویه کا موافق یاز المشار. هم بونیده ایتیم: موسی افندي صرفه نحو ده بلمش شاید بو صرف و نحو نی کند مه اکتمزده وقتنه شول کندسی سو مکان و تنقید قیله تورغان «بدان» «وملا جامی» کبی لاردن تحصیل ایتكان بولور گه کیره ک. خیر بز ده کورلکاندن زیاده تحصیقات، کتب نحویه مطوطه لرده بولور. لکن بو فدرسن چو جفلره بلدر و امکان خارجنده بولدقندن بو کبی لری مجرداز دباد تحقیق ایچون استعمال قیلنه تورغان آثار اسلامیه دن دیمز. بلمام مین موسی افندي نک بو تنقید و تقریعلیری نه عرضه مبنی دور؟

ایندی بیت هر کم نک مقصودی بلو. بونی تلاسه نی وجه برلن تلاسه نیندی کتابن او قسون بلسون. بزیم وکر مز ده بونده هیچ استحاله بوق. لکن بو ندای منا فشه ار عوام جهال آراسنه قیل فالغه غه سبب بوله دور. دخی موسی افندي: (بزا و وقت علوم فقهیه بی فهستانی ابن العابدین کبی جهله طرفندن تالیف اولنمش جامع الار موزلر د ورد المختار لرد عبار تدر خیال ایدار ایدک). دیمش. عجائب! بو صونکفی جمله لرمی او لگندانده اور نسز ایدکن بر نچه فکر لکان آدملا

بنه معلوم يور طلنی اسپیسکه بونچه نیکشروب- قاراسه شهر ایچنده ایک یخشی داخود بیره تور، غان یرده کی بعض يور تار برلان اصلاح بودکده یا که آرینداونی ده ایک توین ایک آز داخودی یرده کی يور طار بر چهاده بلکه شهر ایچندکی آرزان راق آتسنیت ایتل-کانی کورونه در. موندین آنکلار غه ممکن يور ط آتسنیکه قیلغانه باکز ماده جیچی اعتبار که آنوب اوری هم داخود بیروی اعتبار قیلمغان دیب بر اورامده غی يور طلن آراسنده بولغان تقاویت زمانه ای- بنک بر بولماوی یا که خواجه لرنک اویده بولوب بولماولری اعتبار یله بولور غه ممکن. غورودسکی او پر او اغه کیل تور غان داخودلرنک بر قسمی اشبو اسپیسکه که فاراب جیول در. شهر فائده سینه تو تولغان راصخودلر شول آفچدن صرف ایدیل در. مثلا آیتیک نیقولایسکی اورامده بر منک صومغه آتسنیت ایتل-کان بر يور طدن او پرا اغه سنوی او توز صوم مقداری آچه آنسه بونک اون صوم چمالی سی غو- صود استویننی نالوغ ایچون کیتسه فالغانی شهر قال عئده سینه بوله در شول يور ط ایاسی اور نی یخشی لغندن شهر اچنده تو تولغان آفچدن یاغه بوز صوم فائده کوره اما اصلاح بودکده منک صومغه آتسنیت ایتل-کان يور طدن او توز صوم آلسنده آنک خواجه سی شهر داخودندن یلغه اون صوم لقده فائده کور می در. اگر يور ط ارینداونی یرده بولوب ینه دن ۳۰ صوم آریندا حق آنسه ایکی قات راصخودینه مقابل شهر داخود ندن بش صوماق فائده کوره آلمیدر. چنکه آرینداونی يور امرده اور املر غه یلغه ایکی کره تو گل عمر گه بر مرتبه طاش تو شالکان یوق الکتریق تو گل ایسکی فنار لرده فویاغانی بوق کوللر صاز لر یاز باشنندن اوچ آیغه چه توره لر بونک اوستنه فارانغی لقدن استفاده ایدوب شهر اچندن چغار غان ناوز بلچر افلرنی اور املر غه جایوب تاراتوب يور و چیلر کوب بوله کیچه لرده خلق کیراک یموشینه چفو دن عاجز بالضرور چقسه آیاغی کیومی با توب بلچر آفعه بولالوب کره شبهه ایدنله کوز ایله معاینه ممکندر. ینه بازار یر لرنده بیر کیبت اور نی با یاغه سنوی بر مقدار بهاغه بیر لسه شول مقدار بیر فقیر لر گه آرشین لاب بر نیچه کره آرتق بها-

بلور لار. صونک قرد اشم کتب فقهیه ده کره ک جامع الرموز بولسون کردک ابن العابدین نک رد المحتا ری بولسون کره ک هدایه کردک با شهه مصنفات فقهیه لر بولسون هر بر سی نک اساس و سنداری بر اولد ر کم کتاب سنته. همه بو کتابلر دن مجرد بر سوزنی و مسئله نی کورو برلان علی العمیاء هیچ کممه قبول ایتمی بو سوزنی نک سندن فاری یا ایسه کمدن نقل ایتكان شونسون فاری.

بعض مسئله ده بو آدمدر ثقه بولد قلریندن ، با شهه اهل تخر یجدن بواهان ، مجتهدین کرام لرمزه بسبتون خلاف بولماسه سوز لری قبول ایتل دور . علی بیت حاضر ده برد آلار کبی علم و تحقیق لری بولماغان همه ثقالک لریده ظهوره کلمکان مستور آدمدر ده دعوی اجتیاد قیلو ب آدمدری کند لرینه ایا رتر کا طرشه لر بولار غه ایارو عجبده تو گل. بونده برد تنقید قیلو رغه اور نده یوق . شونک ایچون آلار «راجح» «ارجع» «صحيح» «اصح» کبی قول لار ایله سوز لری نک نه رتبه ده ایدکن بلدره باره لار همه بعض ماده لرده اگر روایه ضعیفه لرنی نقل ایتكان بولسه ایل «قیل» «وعن» کبی سوزاری ایله بزه آچق بلدره لر . آخری وار . س.

لکه لکه لکه لکه

غلاصنیلر دقتینه

غورودسکی آتسنیکه حسایله اور نبور غ شهری سکسان میلیون صوم توره دیب ایشته ایدم بو یل غور و دسکی دوماغه غلاسنیلر صایلاماق ایچون توز لگان اسپیسکه هر کمکه بیر لکچ اسپیسکه ده بولغان يور طرنی حساب ایتوب کورمک خاطرمه کیلدی. شول آراده بنم دقتی جلب ایتكان نرسه ایسکیدن بیر لی خاطر مده يور کان بر شبهه ایدی؛ اولد ه شهر ده تور لی اور نلر غه فاراب يور طرغه بهأ فویلغانی یا که ماده سینه فاراب می؟ يور ط آتسنیت ایتار ایچون توز لگان بر اوپشی قاعده بار لغی، فامینیت اعضا لری شول نظام بونچه يور طرغه قیمت قویغانی هر کمکه معلوم امر مقرر در شولای بولسده کشی او-ز-

طلبه ایله غایتده حسن معامله او لدیغندن فقط ۵۲
یاشنده ایکان ارتحال ایله مکنی غایتده موجب تأسف
او لدی شونک ایله برابر او شبو ذات نک دار دنیاده
اصلا نائی اولان او لادی فالمادی هم تأسفی از دنیاد
ایدن شی علر دندر فقط ولی محمد نام بر او غلی وار
ایدیکه او لدی ۱۸ یاشنده وقتنه ۵۳ نه مقدم وفات
او لمشیدی حالا ایسه زوجه محتر مسندن ماعدا هیچ
احدی فالماشدر. عبدالباری ملوک
◆ خان کرماندن خبر بیرولرینه قاراغانه نفس
فاسیمهوف شهر نده گن ترق جمعیتی نک اشلری قمغه
قر المشر، سببی پر بورغ پیچانی و دنیا ایمانی نک
یوقنی ایمش جمعیت خیرینه آنچو تلری طوغریسن
ده شکایت قیلوب باز ال. بو جمعیتده رئیسلر و خزینه
دار لر اوستندن قارا وچی تقیمیش چیلر یوق. بنا علیه
آنچو طوغریسنده «درستم؟» سوأللہ «درست» جوابی
ایله اش تمام بوله، جمعیت خیرینه کرا کسنوب یو.
روچیلر و شونکا آعضا بولوچیلر و شول اش باشند
قوزغون کبی بوروچیلر نک کوبیسی کسب طابا آالما.
غان بنا علیه جمعیت آچچی سنی آتاسینک میراثی کبی
حسابلا غان وجهیتندن چقار لغان تقدیرده قوت لا یموت
طابارغه افتخاری بو اهان صوری قور طلر او لوب
بعضیسی قدما، بعضیسی کیاو وبضیسی یاقداش، بعضیسی او لد
اش بعضیسی خلفه کبی بر بر سینه، ابطه لی کشیلر در
مسجد و مدرسه مریبلر ندن بولغان کشی کاسیمه
ایله، محترم بای اشی و شغلی کوب بولغان بر آدم او لوب
شغلی و اشی کوب لکی سبیلی جمعیت آنچو طنی قار او
تو گل مجلسله رینده کوب دوام ایته آلامی ایمش بونک
بویله اش فاری آلمدی عنده استفاده قیلوچی جمعیت
قوزغون ناری بر رسمه بعضیسی قدما، بیضیسی کیاو،
وبضیسی او لداش، بعضیسی یاقداش وبضیسی خلفه
کبی بر بر سینه رابطه لی کشیلر او لدیقدن آنچو طلر
طوغریسنده بولله نسبت و رابطه لر رعایة قیلوب
آنچو ط درست باز اغانی؟ سوأللہ: بیک درست،
بیک درست جوابی ایله کفایه لندوب حاضر ایکان کاغذ که
قول قریلوب اش تمام بوله ایمش.

اما جمعیت خیرینه ایک او لکنی سنه لرنده پر
یدسیدتیل قاسم خان خان میرزا سیدشا قولوف نام ذات

غه بیریلدر شول آنچه دنی او پراواگه تولاپ تورغان
واق سودا گرار شهر نک چیتنده اصلاح بودکه لرده توره
لر شهر نک داخودن دن فائده لندیلر مهربانی.
شهر نک طاش جایکان، سو سیپکان، الکتریق یا.
فعان اور املونده بور و کان افنديلر برلان اصلاح بودکه
ده تزکه قدر سازگه با توب بور و کان کسب چیلر نی حقوق
قده مساویلر دیب هر کم شاولی غز تدارد ه بازا.
لکن اول مساوات کونی نه زمان بوله چق؟ شهر اورا.
مار مده توں بویی کیف ایتوت یو رکان سیر چیلر
الکتریق فنار لرینه دقتیچه قاراسه لار اول اوتار نک
فقرا کوزندن مولد راب تو گلکان یاشار ایکان آ کلا.
رلر ایدی. لکن نی چاره . . . کیچنار کچدی بوندن
صوک از کیم عدالت بو سنه غلاصنی لفجه صایلان غان
ضیلی ادوا کات دوقتور انجیر کبی ملت چیلر دن اميد
ایدیلدر شاید بونلر شهر نک منافعینی سکنه سینه تعهیم
ایدر لریا که باشند برجاره ایز لار. ع. د.

محمر لر هزدن

انا اللہ وانا الیه راجعون

او لد لایش مضافاتنده کو گرچن فریه سنده ام ام
او لوب صنکره چسطای مضافاتی کزلو قریه سنه هجرت
ایدو بدہ امام و مدرس حسن جان عبیدو اللین جنا -
بلرینک اذن کاملیله دورت سنه قدر مهین مدرس
او لوب تفسیر، حدیث دن درس اینه رک طلبه کزلو
یهندی مذکور فن لر ایلان طانشدران ملا محمد فاتح
ملامحمد جان او غایی زایتف جنابری میلادی ۱۹۰۹
نچی سنه ۱۹ نچی مارت هجری ۱۳۲۷ نچی سنه . آنچی
ربیع الاول ده قبیل المغرب جان تسییم ایدر رک دار
دنیادان دار عقبی یه ارتحال ایلدی رحمه الله تعالی
رحمه واسعة وجزاه خیر الجزاء.

بو ذات محترم علم بابنده غایت اجتهادی او لاراق
فکر جهتندان هم معتدل او لدیغی حالده مساکنده
عایت ثباتی ایدی علوم دینیه ده مکمل او لدیغی
کبی علوم دنیا ویدن هم خبر دار او لماغیله برابر

یاردم ایتو.

ینهش بش اویزدنی زیستوا ویدی شهرلر ده تحصیل عموی اجراسی ایچون داخلیه ناظری طرفندن تعیین اولنغان آفچه مذکور محللر گه کوندر لمشد. بوندنبشنه فرق دورت اویزدنی زیستوا ایله ایکی شهر گده بونک، ایچون تعیین ایدلکان آفچه اوزاقلا مابنچه کوندر یله جکدر.

خارجی خبرلر

ترکیه

استانبولده مارت ۳۰ انده کیچ ساعت ۱۱ لر چما سنده «اتحاد و ترقی» جمعیتی اعضالری ایله احرار فرقه‌سی اراسنده صوغش باشلانوب هر ایکی طرفه عسکرلر و باشقه کشیلر کیلوب قوشلوب هر ایکی طرف قوت تابقاً صوغش دهشتمای بر صور تده ساعت ایکی گه قدر دوام ایده‌مشدر. معلوم اولدیغی اوزره احرار فرقه‌سیله، «اتحاد و ترقی» جمعیتی آراسنده‌غی اختلاف کون بکون کوچایمکده ایدی. نام شو وقتلرده احرار فرقه سینک مروج و ناشر افکاری اولان «رسپستی» عز تهسی محورلرندن حسن فیمی افندیانک نامعلوم بر شخص طرفندن قتل ایدامسی اوزرینه بو ایکی فرقه بیننده‌گی اختلاف دها کسب شدت ایتمشد. که بوده صوغشنه چفوونینه باعث اولمشدر. زیرا احرار فرقه‌سی حسن فیمی افندنی اوتروده «اتحاد و ترقی» جمعیتینک مدخلی بار دیلر. ایرنه گیسی کون علامه ویک کوب اهالی ایاصو فیه میدانه جیلوب مینینغلر یاصاب صدر اعظمی، ناظرلری، و پارلامنت رئیسی اور نلرندن توشور لونی طلب ایتو سلطانغه و کیلار بیارکانلر. طبللری قبول ایدلکان. شیخ‌الاسلام، تجارت خارجیه ناظر لریغه اور نلرندن فالوب باشقه‌لری اور نلرینی طاشلاغانلر.

او اوب خزینه دارده حسام الدین یانبایف نام ذات بولغان ایمش. بونلر زماننده جمعیت خیره آنچو طلری بر تین گه قدر کامل دوغری حساب ایله کورسانلیوب تورغان‌لدن اهالیده کامل اخلاص ایله یاردمده بولغانلر ایمش. بناً علیه بوندای انتظامی جمهیتنک حاضر گی قوزغونلر نک اشلنرنه کیله‌کاندن تورلی حیله و دیسیسه لر ایله هم طاوش بیرون گه باشقه اشکه بار امغان بعضی قریب ملالرینک بخشی بماندن خبرسز قوری طاوش بیر مکلری سبیلی حاضر گه خزینه دار و اعضا لر یلانمشلر. شونسی بیکراک ۋېزلىک بول ملالر قریدلرینه قایتوب هر برسی، مین جمعیت خیر یه ده غولوص ایمیت ایده‌من، مین فلان فلانلر غه طاوش بیرمده بعضی سنی خزینه دار و بعضیستن اعضا صایلاتندم دیه رک طاوشلری قالین و ضورلاغی ایله ماقتناهلر ایمش. هیچ نر سه‌دن خبری بولغان قرید خلقینک کوبیسی بز نک حضر تنک طاوشی بیک قالین ایکان، شهرده جمعیت خیر یه گه خزینه دار و چلینلری بز نک حضر تک قالین طاوشی ایله یاساغانلار دیوب بر برسینه سویانوب حضرتلر. يذک طاوشینک قالینلری ایله فخرلنه‌لر ایمش. بیچاره‌لر نه بیلسونلر؟ حضر تارینک طاوشلردن بیکراک (ففا) ارینک قالینلرندن خبر لر بیده بوق.

تورلی خبرلر

غوصدار ستویننی دو ماغه کرتیله چک مسئله‌لر، اشچیلر گه یال ایتو، بر دیندن ایکنچی دیننگه کوچو، شهرلرده‌گی املاک غیر منقوله‌دن نالوغ آلو محربلک پراو اسی، اداره فوق العاده و حریت شخصیه مسئله‌لری خصوصی بر کامیسیه فار امقدنه طا بشر لمش ایدی. بونلر حاضر فار اوب بتوب غوصو دار ستویننی دو ماغه کرتیله جکدر. فقط شونیسی جای تأسیفر که یال ایتو مسئله‌سنسی مذاکره آشناشند مسلمانلر نک اوز بیر املرنده یال ایتو طبللری رد ایدیلوب یکشنبه کون بیرام ایتو گه یاصالمشدر. بقالم. دوما نه اشلار ایکان؟

«نوي دفر ايده پرس» غز ته سنه خبر بير وينه قارا
غانده سلطان عبدالحميد حضرتلىرى او زى تختدىن
تو شوب اور نينه ولی عهد مشروع رشاد بىكى فوبار
غە راضى ايمش.

طنين غز ته سى محى رى حسين جاهد بىك ايله سلانيك مبعوثى
محمد جواد بىك كيولارينى آشىر ووب پشنچى آپر يله
او دەساغە كىل كانلار دە شول كونى پودا پشته يە
كىتمەشى در.

اور نبورغ خېمىلىرى

اسلامىتە چغۇ حقىندە.

اور نبورغ غوبىر ناسى قاندر و فسىكى پاسولقە نىڭ
كازاك پىتىر يېلىيان اوغلۇ تىرىيتنايىف (مسلمانچە اسمى
عبدالله) نىڭ اسلام دىننە چغارغە تىلاپ اور نبورغ سكى
غوبىز سكى پراولنىڭ غە مراجعت قىلغان بعدن دەپراو
لنىھ بونك اشنى سكز نچى سنه ۱۱ نچى غنوار دە او
رنبورغ دو خاونۇي كانسىستورىيەسىنە وېر مىشىد.
كانسىستورىيە بو اشنى تفتىش ايدوب ياش و قىتنىن
آلوب حاضرگى ۵۳ ياشىنە قدر خريستيان دىننە
تربيه قىلنبوب كىلدى جەتلە ھەم مسلمان دىننى تو تا
كىلدىنى يخشى دليللار ايله كۆستەر آلامادقى جەتلە
عبدالله افدىرىنىڭ اشنى كىرى قايتار ووب محلى سو شەقىنەن
لرگە و عەط نصيحت قىلورغە مەمکن قدر طرishop
ايىكى خريستيان دىننە قالدىر ورغە امر بىور مىشىد.
عبدالله افدى اشنى نتىجە سز قالوينە يعنى مقصو
دىنە نازئل أولما دەغىنە خفالانوب يىنەن پىتىر بورغە
عالى مەكمە يە مراجعت ايدوب تو باندە يازىلە چق
شىلەنلىنى صور مىشىر: انچى، اور نبورغ دو خاونۇي
كانسىستورىيەسىنە ۱۷۴۳-۱۳۹۶ نومرلى پاستانا ولنىھ
سنى آلماشدر سونلار.

اولىگى عدىيە ناظرى او تىرىلەكان، بىرىيە ناظرى
بار الانغان، حربىيە ناظرى يىنى حبس اينكانلار، پارلامەنت
رئىسى بولغان اتحاد و ترقى جەعيتى نىڭ رئىسى شول
جەعيتى نىڭ وباشقە آلدە يور و چىمارى قاچقا زانلىرى عسکر
پارلامەنتكە كىروب پارلامەنت نىڭ تۈزۈلۈرى يىنى و اتفانلار.
كېبتىلر يابلغان.

اور مەغى كىشىلەر قاچوب بتىكانلار، احتلالچىلەر كامەل
پاشانىڭ صدر اعظم لقىقە، ناظم پاشانىڭ حربىيە ناظر لەندە
آرناوود اسماعىل كمال بىك نىڭ پارلامەنت رئىسى اكىنە
قويلوينى و شرييەت حكملىرىنى يور تلوينى طلب ايتىكا
نلر، طلبىارى قبۇل او لىغان. بىر نچى آپر يله پارلامەنت
آچىلغاندە پارلامەنتدە طوقسانلاپ غەنە دىروتات بولغان.
موقت رئىس صايىلاب كىلەكان دىپوتاتلار غە دەعو و تزامە
بىار كانلار، كوبىر اك دىپوتات جىوا لىغاچ رئىس صايىلارغە
طۇ تەنغانلار. اىك كوب طاوش استانبول مبعوثى عاصىم
افندى ايله آرناوود اسماعىل كمال بىك نىڭ هەر اىكىسىنە
چقسىدە اش تمام او زولوب بتىكان. خلقنى طنج لقىقە
دەرت ايتوب و ادارە مشر و طەنە محافظە لرىنى بىيان
ايدوب پارلامەنت اعلامنامە تار اتفان. سلانيك دن و با
شقە ولايتار دن يىڭى او زكارشنى پروتىست ايدوب
تىلەغەرام بىار كانلار. ياش تىكار طرفدارى بولغان عسکر
لر استانبولغا هجوم ايتارگە حضر لەلار ايكان، واغۇ
نلرنى عسکر طاشور اىچون حاضر طرتارغە تىھور
 يول ادارەسىنە امر بىر لكان. از میر عسکر يىدە استا
نبولغا هجو مگە حضر لە.

حرىت قەرمانى نىيازى بىك «رسنە» گە كىتكەن.
ديگر حرىت قەرمانى آنوار بىك، بىر لىن كە عسکرى
آگىنت تعىين ايد لكان ايكان آندىن قاچقا. شۇنى طو
توب ئايونى صودقە بىررگە امر بىر لكان
استانبول دن هەر كون اجنبىلەر كىتكەنلەر. ياش تى
كار نىڭ كە بىسى بلغار يەغە قاچوب كىتكەنلار، احتلال
وقتنى يوز گە ياقىن كىشى او تىرى لكان، احتلالچىلەر، اتحاد
و ترقى، قامىتىنى ادارەسىنە هجوم ايدوب بىر كانلار.

فارغالیده ابو عبدالحمید جنابلرینه مقاله عالیلری
مع المنوی درج ایدیله چکدر. فقط زمان استر
برآزده صبر.

ایامین قریب سنه امام محمد، ایوپ جنابارینه!
معرفت حقنده یاز لمتش مقاله نکر بیک اوزون
بولوب فارئین کر امه آنکلاشنورلق بولمادقندان مع
التأسف درج ایدلیه چکدر.
صفارنه فریب سندان حجاب حقنده یاز وچی م. افندیگه!
مقاله نکز درج ایدلیه چکدر. متعدد روتوفیر و رار بوزدان
حجابلری رفع ایدر گه چالیشد فلر بندیک در آخر فایده من
(!) کوره چکلر در.

حجاب مسئله اری بزده اوچلانمغه باشладی.....

۲ نچی، اسلام دینی آچدن آچق تونارغه ایر-
کنچیدلک ویرلسون.

۳ نچی، اسلامیته دائیر هر بر اسلرم اورنبورغ
اداره روحانیه سینه (دوخاونوی صابر آنیه گه) ویرلسون.

۴ نچی، مسلمانلر فائیلانه تورغان روحانی حقوقلر
هم غرازدانسکی حقوقلر بکاده ویرلسون.

۵ نچی، پر او صلاونی میتریچسکی دفترندن چغا-
ریلوب مسلمان دفترینه یاز یلوب اورنbor غده بر
مسلمان پر خودینه قید ایدلسون. هم اشیث نتیجه-
سنلن بگا خبر ویرلسون.

اشبو عریضه گه امضا قیام پیتر تیرینتايف.

۱۲ نچی فیور ال ۱۹۰۹ سنه.

اداره دن جوابلر

اورسکی ده امام و مدرس محترم معاذی جنابلرینه!
قاضیخان عباره سی حقنده ذات عالیلری یکرننگ توجیهی
ایله بش تورلی توجیه یاز لدی. فارئین کرام فایوسنی
صواب کورسه شونی اخذ ایدر. اول خصوصده سوز
او زایتورغه محل کورلمیدر. بناً عليه عفو عالیلری یکزه
مغرورا مقاله ادبیانه لری درج ایدلیمیدر.

چشمهده امام و مدرس محترم محمد جانف جنابلرینه!
سؤال صیغه مبالغه ایله (علامه) لفظیناچ جمیعی نهدر؟
دیمکدن عبارتدر. جوابکزده تخفیف لام الف ایله
(علامه) لفظیناچ جمیعی بیان ایده سز. جبل عباره سنن
(وعلمته له علامه پالتشدید) دیگان سرز (علمته)
فعلینک لامیناچ شدی سیل دیمک او اوب (علامه) لفظیناچ
لام الفیناچ شد سیل دیمک دگلدر.

یکلاشیده امام ملا عبدالولی حضرت جنابلرینه!
توجیه عالیلری یکز صونکفه قالدی. بناً عليه مقاله عالیه
کز درج ایدلیه چکدر.

اعلان

شیطانلوق یکل بولسده الله امری محمد،
شیطان ایله ایگونچی هم الیاس نام اوچ رساله
هر فایوسینک محرری غراف لیف طولستوی
بولوب مترجمه سی حدیجه بنت شاه احمد احیدیر و
در. بیوالری ۶ نین پوچته ایله ۸ تین در.

«یکل تجوید» معام لطفی و فافندی طرفندن بک
یکل طرزده سوال وجوابلی اوله رهق ترتیب ایدلیمیدر.
بیواسی ۸ تین پوچته ایله ۸ تین در.

کتاب مغازینلرینه هم معلم و مدرس افندیلره بیوک
تنزیل ایل کوندریلور. پوچته مارقه سی هم مقبولدر.
بولکتابلر مشیور کتابچیمارده صاتله ماقدادر. وغلانی
اسقلاد اری: اورنbor غده هم اوفاده «کریموف
حسینوف و شرکاسی» ناک کتاب مغازینلر ندهدر.

«Каримовъ Уфа Т-въ»
Оренбургъ یا که «Хусаиновъ и Ко».